СЕКЦІЯ ІІ. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ГРУПУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, НЕОБХІДНОЇ ДЛЯ СКЛАДАННЯ ПЛАНІВ ВПРОВАДЖЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ПРОДУКТОВИХ НОВОВВЕДЕНЬ

Ємельянов Олександр Юрійович
д-р. екон. наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка», Україна

Данилович Олена Тарасівна
аспірантка кафедри економіки підприємства та інвестицій
Національний університет «Львівська політехніка», Україна

До найважливіших завдань підприємств належать формування й ефективне використання їх економічного потенціалу. Вирішення цих завдань потребує здійснення різноманітних заходів [1, 2], які мають на меті забезпечення ефективного управління інноваційними [3, 4], конкурентними [5, 6], фінансовими [7–10] та управлінськими [11] можливостями суб'єктів підприємництва, збільшення їхньої кредитоспроможності [12, 13] та підвищення рівня технологічного розвитку цих суб'єктів [14–16], зокрема завдяки підтримки з боку держави [17–19]. До цілей управління економічним потенціалом фірм необхідно віднести також і підвищення їх інвестиційної привабливості [20–22] та фінансової стійкості [23–25].

Одним з головних напрямів управління економічним потенціалом компаній є впровадження ними продуктових нововведень. Таке впровадження повинно бути ретельно обґрунтованим, що, своєю чергою, потребує наявності актуальної, повної та точної інформації, на підставі якої відбуватиметься це обґрунтування. Варто виділити такі групи зазначеної інформації:

1) дані про ті види продукції, які підприємство виготовляє на теперішній момент часу. Зокрема, це стосується даних про: питомі витрати на виробництво та збут існуючих видів продукції, зокрема змінної частини витрат; параметри функції, яка описує залежність між фізичним обсягом виробництва та збуту підприємством певного виду продукції та ціною на неї; питомі витрати тих чи інших видів економічних ресурсів тощо;

2) дані про нові (вдосконалені) види продукції, які підприємство планує впроваджувати в майбутньому. На відміну від даних про існуючі види продукції, відомості про нові їх види матимуть переважно прогнозний характер. При цьому слід враховувати можливість різних варіантів впровадження кожного з нових видів продукції. Водночас, загальний перелік даних про нові (вдосконалені) види продукції, які підприємство планує впроваджувати у виробництво в майбутньому, у цілому співпадає з наведених вище переліком даних про ті види продукції, які підприємство вже виготовляє на теперішній момент часу;

3) дані про наявні у підприємства на даний момент часу обсяги економічних ресурсів, які це підприємство може використовувати у процесі розроблення продуктових нововведень, а також дані про ресурси, які підприємство може потенційно залучити додатково з цією метою. Зазначені дані повинні, серед іншого, містити відомості про обсяги, споживчі властивості та витрати на придбання, утримання та експлуатацію відповідних видів ресурсів та окремих їх елементів;

4) дані про наявні у підприємства на даний момент часу та про можливості додаткового залучення обсягів економічних ресурсів, які це підприємство використовуватиме у процесі виробництва та реалізації продукції (як інноваційної, так і традиційної). Як і у попередньому блоці відомостей, необхідних для розроблення виробничої програми підприємства, зазначені дані повинні, серед іншого, містити відомості про обсяги, споживчі властивості та витрати на придбання, утримання та експлуатацію відповідних видів ресурсів та окремих їх елементів;

5) дані про обсяги інвестицій, які підприємство повинно буде вкласти у розроблення та впровадження тих чи інших видів нової (вдосконаленої) продукції за різними варіантами такого розроблення та впровадження. При цьому зазначені варіанти стосуються як способів відповідних дій (наприклад, розроблення власними силами або силами сторонніх організацій), так і їхніми масштабами;

6) відомості про норми ефективності тих інвестицій, які передбачається вкласти у розроблення та виробництво нововведень підприємством. Зокрема, це стосується норм прибутковості інвестицій та ставок дисконтування.

Наведене структурування інформації, необхідної для складання планів впровадження на підприємствах продуктових нововведень, дає змогу виділити найважливіші її блоки та, відповідно, раціоналізувати процеси збирання та оброблення цієї інформації.

Список використаних джерел:

1. Yemelyanov, O., Kurylo, O. & Petrushka, T. (2018). Methodological principles of evaluating economic potential of industrial enterprise sustainable development. Науковий вісник «Полісся», (2 (14)), 141–149.
2. Yemelyanov, O., Symak, A., Petrushka, T., Vovk, O., Ivanytska, O., Symak, D., Havryliak, A., Danylovych, T. & Lesyk, L. (2021). Criteria, Indicators and Factors of the Sustainable Energy Saving Economic Development: the Case of Natural Gas Consumption. Energies, (14 (18)), 5999.
3. Гришко, В. А. (2010). Показники та методи оцінювання інноваційного потенціалу машинобудівних підприємств. Схід, (7(107)), 18–21.
4. Родіонова, І. В (2013). Методи оцінки інноваційного потенціалу промислових підприємств. Економіка розвитку, (4 (68)), 96–99.
5. Ємельянов, О. Ю., Лесик, Л. І. & Петрушка Т. О. (2016). Моделювання показників оцінювання конкурентного потенціалу промислового підприємства. Актуальні проблеми економіки, (4), 340–348.
6. Карачина, Н. П. (2014). Конкурентний потенціал та його роль у формуванні конкурентоспроможності підприємства. Економічний простір, (86), 164–172.
7. Куліш, Г. П. & Чепка, В. В. (2017). Фінансовий потенціал підприємства та його роль в умовах нестабільної економіки. Статистика України, (1), 29–35.
8. Левченко, Н. М. (2012). Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до діагностики. Інвестиції: практика та довід, (2), 114–117.
9. Маринич, І. А. (2010). Сучасні підходи до діагностики фінансового потенціалу підприємства. Науковий вісник НЛТУ України, (20.1), 105–108.
10. Турчак, В. В. (2014). Методика оцінки фінансового потенціалу підприємства в сучасних умовах господарювання. Молодий вчений, (8(11)), 49–52.
11. Гончар, М. Ф. & Ємельянов, О. Ю. (2009). Вдосконалення механізму прийняття

управлінських рішень щодо раціоналізації структури джерел фінансування інвестиційних проектів розвитку підприємства. Інвестиції: практика та досвід, (24), 3–6.
12. Долбнєва, Д. В. (2015). Сучасні тенденції банкрутства підприємств в Україні та заходи по запобіганню їх неплатоспроможності. Бізнес Інформ, (10), 244–249.
13. Зверук, Л. А. & Давиденко, Л. М. (2017). Антикризове управління підприємством в умовах інноваційного розвитку. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», (1(2)), 69–75.
14. Ємельянов, О. Ю., Висоцький, А. Л. & Петрушка, Т. О. (2016). Моделювання процесу ціноутворення на машинобудівну продукцію. Вісник Національного університету «Львівська політехніка» «Проблеми економіки та управління», (847), 81–87.
15. Ємельянов, О. Ю., Петрушка, Т. О. & Крет, І. З. (2013). Методичні засади оцінювання економічної ефективності впровадження ресурсозберігаючих технологій на промислових підприємствах. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління», (754), 18–25.
16. Концеба, С. М. & Непочатенко, О. О. (2007). Енергозберігаючі технології в Україні: економічний ефект та перспективи впровадження. Збірник наукових праць УНУС, (63), 1–5.
17. Ємельянов, О. Ю. & Петрушка, Т. О. (2020). Роль держави у подоланні бар'єрів на шляху до реалізації заходів з енергозбереження на підприємствах. Економіка та держава, (10), 24–29.
18. Петренко, І. П. & Козловська, О. Ю. (2017). Фінансова підтримка проектів у сфері енергозбереження в Україні. Вісник УНУ, 14(2), 65–68.
19. Yemelyanov, O., Symak, A., Lesyk, L., Petrushka, T., Kryvinska, N. & Vovk, O. (2021). Modeling of Parameters of State Participation in Financing of Energy Saving Projects at Enterprises. Advances in Intelligent Systems and Computing, (1293), 498–511.
20. Євась, Т. В. & Соколовський, В. С. (2017). Інвестиційна привабливість підприємства та фактори, що на неї впливають. Подільський науковий вісник, (2), 61–64.
21. Стеблюк, Н. Ф. & Опаренко, В. В. (2019). Матрична модель оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств. Вісник економічної науки України, (2), 176–178.
22. Янковська, В. А. & Гончарова, Д. О. (2019). Основні умови інвестиційної привабливості українських підприємств. Інфраструктура ринку, (33), 335–339.
23. Башнянин, Г. І. & Лінтур, І. В. (2016). Фінансова стійкість суб'єктів господарювання та шляхи її покращення. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії, (2), 98–101.
24. Павленко, О. П. & Семиліт, І. В. (2016) Економічна сутність фінансової стійкості підприємств: фактори впливу, оцінка та джерела фінансування. Молодий вчений, (7(34)), 113–116.
25. Проволоцька, О. М. & Воронкова, А. В. (2018). Сучасні тенденції фінансової стійкості вітчизняних промислових підприємств. Вісник ЖДТУ. Серія: економіка, управління та адміністрування, (1(83)), 129–133.